Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003277

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-10-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курабцев Максим Дмитрович
2. Maksym D. Kurabtsev

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (фізична культура)

Дата захисту: 25-10-2024

Спеціальність за освітою: Середня освіта. Фізична культура

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 6970

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.25.09, 77.03.05

Тема дисертації:

1. Методика розвитку силових здатностей старшокласників різного соматичного здоров’я на уроках фізичної культури

2. Methodology for the development of strength abilities of high school students with different somatic health in physical education lessons

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено вирішенню проблеми диференційованого фізичного виховання учнів старших класів з метою покращення фізичного стану учнівської молоді. Зокрема, теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено методику силової підготовки старшокласників різного рівня соматичного здоров'я на уроках фізичної культури. Сучасні політичні події засвідчили, що Збройні Сили України потребують суттєвого оновлення й поповнення рядів достойними представниками суспільства. Передусім йдеться про випускників загальноосвітніх шкіл, які потребують гарної фізичної підготовки. Остання передбачає певний рівень розвитку фізичних здатностей, серед яких найважливішою можна назвати м'язову силу. Не маючи певного рівня її розвитку, людині дуже важко виконувати рухові дії,

необхідні в професійній діяльності, а також у побуті. Крім того, рівень розвитку сили певною мірою впливає на прояв решти фізичних здатностей. Сучасна фізична культура покликана реалізувати галузеву мету, яка полягає в оздоровчій спрямованості рухової діяльності. Підхід до реалізації цієї мети сформульований у державній програмі «Здоров'я – 2020: український вибір» і полягає в гуманізації і демократизації, доступності та індивідуалізації фізичної культури. Проте, аналіз спеціальних літературних джерел свідчить про те, що застосовувані педагогічні засоби та методи поки що не дають змоги повною мірою реалізувати розвивально-оздоровчу спрямованість занять школярів з фізичної культури. Підставою є наступне: □ чисельні порушення у фізичному, а також у нервово-психічному розвитку школярів свідчать, що сучасна система шкільної освіти має негативну тенденцію щодо погіршення здоров'я учнів; □ інтенсифікація навчальної діяльності, яка сприяє підвищенню ефективності освіти, відбувається, на жаль, через зменшення рухової активності, виснаження внутрішніх ресурсів, збільшення психофізіологічних витрат; □ дуже несприятлива ситуація щодо учнівського здоров'я має місце в школах нового типу, як-от: гімназії, ліцеї тощо, оскільки навчальний процес в таких навчальних закладах більш інтенсивний, ніж у звичайних загальноосвітніх. Є відомості про достовірне збільшення частоти гіпертонічних реакцій, несприятливих змін АТ, проявів підвищеної невротизації в чималої (від 55 до 90 %) кількості учнів шкіл нового типу наприкінці навчального року; □ попри те, що триває реформа шкільної освіти, в рамках якої з'являються різноманітні види загальноосвітніх закладів, а також можливості для варіативного навчання, практика все ще далека від досягнення основної мети, а саме, диференційованого підходу в навчанні. Причиною гальмування в запровадженні диференційованого підходу є його недостатнє методичне забезпечення. Щоб здійснити диференційований підхід у навчанні, учнів слід в певний спосіб розподілити, для чого застосовують різні способи розподілу: морфологічні, психологічні, фізіологічні. На сьогодні у фізичному вихованні віддають перевагу комплексному критерію, яким є рівень соматичного здоров'я школярів. Щоправда, він ще потребує додаткових досліджень щодо впливу рівня здоров'я на прояв фізичних здатностей, рівень фізичного розвитку, фізіологічних проб у сучасних учнів. Частково це наукове завдання було досліджено у дівчатокпідлітків 12-13 років. Отже, відсутність обґрунтованих висновків щодо диференційованих раціональних параметрів розвивальних (силових) вправ на уроках фізичної культури учнів старших класів та їх вплив на рівень їхнього соматичного здоров'я дають підстави вважати зазначену тему дослідження актуальною. Необхідність диференціації шкільної освіти, зокрема з фізичної культури, визначається тим, наші учні потребують суттєвого покращення фізичного здоров'я, яке може бути забезпечене на основі розвитку фізичних здатностей кожної дитини.

2. The dissertation study addressed the issue of differentiated physical education for senior school students with the aim to improve the physical condition of secondary school students. In particular, the methodology of strength training in physical education classes for senior school students who have different levels of somatic health was theoretically substantiated, developed, and experimentally tested. Recent political events have shown that the Armed Forces of Ukraine need to be significantly renewed and replenished with worthy representatives of society. First of all, we are talking about secondary school graduates who need good physical training. The latter implies a certain level of the development of physical qualities. Among them is muscle strength as the most important quality, without which a person cannot perform any motor action and the level of which determine, to a certain extent, the manifestation of other physical qualities. Modern physical education has a clearly defined approach to achieving the specialized goal. This is the health-enhancing orientation of physical activity. It is based on the principles of the state programme "Health 2020: the Ukrainian dimension" such as humanisation and democratisation, accessibility, and individualisation. Furthermore, the results of the analysis of specialised literature show that the pedagogical means and methods used do not allow to implement the complete developmental and health-enhancing orientation of physical education classes for school students. The reasons for this are as follows: □ the existing system of school education tends to deteriorate the health of students, as evidenced by massive impairments of their physical and neuropsychological development; □ intensification of educational activities contributes to improving the effectiveness of education, but this is due to an increase in psychophysiological costs, depletion of internal reserves, and a decrease in physical activity; □ especially unfavourable situation with students' health has been observed in new type schools (colleges, gymnasiums, and

lyceums), where the educational process has an increased intensity: at the end of the school year, the frequency of hypertensive reactions doubles in gymnasium students, and the total number of adverse changes in blood pressure reaches 90%, whereas 55-85% of students of new type schools demonstrate the signs of increased neuroticism; despite the opportunities for the emergence of different types of general education institutions and the implementation of variable learning created by reforming school education, in practice, one of the main provisions, namely a differentiated approach, is ignored due to its insufficient methodological support. When implementing a differentiated approach, different methods of dividing students are used: morphological, psychological, or physiological. Today, in physical education, a comprehensive criterion is preferred, which is the level of somatic health of school students. However, it still requires additional research on the impact of health on the manifestation of physical qualities, level of physical development, and physiological tests in modern students. This research objective was partially investigated in adolescent girls aged 12-13. Thus, the absence of substantiated conclusions about differentiated rational parameters of developmental (strength) exercises in physical education classes for senior school students and their influence on the level of students' somatic health give grounds to consider this research topic relevant. The current trend towards differentiation of school education, including physical education classes, is caused by the need to improve students' physical health based on the development of each individual's physical qualities. In physical education, a differentiated approach is justified only in the context of implementing the idea of developmental and health-enhancing education. Therefore, it was proposed that developmental goals should prevail over informational and cognitive ones, when it is possible to address the issues of individual physical health through the rational parameters of physical activity. The objective of differentiated use of developmental and health-enhancing exercises in physical education classes is addressed by intra-class differentiation of the content of education, which is aimed at implementing an individual approach to students of the same class, who can be divided into separate groups. The results of the study of the current state of somatic health in senior school students show inter-gender and intra-gender differences. They mainly relate to moderate and above-moderate level groups. Among girls, there are almost twice as many of those who have a moderate level of somatic health, and almost twice as many of those who have an above-moderate level.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Курабцев М. Д. Особливості застосування диференційованого підходу під час програмування занять у фізичному вихованні школярів. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15. «Науково-педаг. проблеми фіз. культури». 2022. Вип. 9(154).11. С.47-49
- 2. Курабцев М. Д. Диференціація як об'єкт дослідження у педагогічній літературі. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково- педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023. Вип. 11(171). С. 195-197 с.
- 3. Курабцев М. Д. Морфофункціональні та рухові передумови силової підготовки учнів старших класів різного рівня соматичного здоров'я. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023. Вип. 12(172). С. 210-214.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Арефьєв Валерій Георгійович
2. Valerii H. Arefiev

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0567-8331

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Eb5jZQUAAAAJ; Scopus Author ID: 57216394028; ResearcherID: HGB-9785-2022

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Світлана Юріївна
2. Svitlana Y. Gerasymenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7457-4339

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=35ffpNsAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пронтенко Костянтин Віталійович

2. Kostiantyn V. Prontenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0588-8753

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=Xgv9FbQAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200180679; https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAF-2323-2019

Повне найменування юридичної особи: Житомирський військовий інститут імені С. П. Корольова

Код за ЄДРПОУ: 08183359

Місцезнаходження: проспект Миру, буд. 22, корпус ЖВІ, Житомир, Житомирський р-н., 10004, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Архипов Олександр Анатолійович

2. Oleksandr A. Arkhypov

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8439-5833

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=HkLnzVwAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57506762800

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьоміна Жанна Геннадіївна

2. Zhanna G. Domina

Кваліфікація: к.пед.н., професор, 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8315-6590

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ru6bm_wAAAAJ; https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216396079

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Тимошенко Олексій Валерійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Тимошенко Олексій Валерійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кліваденко Наталія Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна